

Motion till riksdagen 2011/12:Ub430

av **Marietta de Pourbaix-Lundin (M)**

Utvärdering av universitetsstatus

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att kvalitetssäkra Sveriges högre lärosäten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Södertörns högskola.

Motivering

Södertörns högskola inrättades efter ett riksdagsbeslut 1995. Idag bedriver högskolan utbildning och forskning med hög kvalitet inom ämnen som humaniora, samhällsvetenskap, teknik och naturvetenskap samt en lärarutbildning. Man har över 13 000 studenter, 70 professorer och 100 doktorander. Man bedriver kvalificerad forskning och har sedan år 2002 kandidat- och magisterexamensrätt.

Ett av syftena med Södertörns högskola var att komma till rätta med låga siffror för övergången till högre studier i södra Stockholm, hög arbetslöshet och ökande segregationsproblem. Redan vid inrättandet uttalades att tanken var att högskolan när den uppfyllt kriterierna för att få universitetsstatus också skulle få detta. Södertörns högskolas ansökan om att få universitetsstatus lämnades in i februari år 2002.

Från och med januari 2010 gäller nya regler för Sveriges lärosäten. I och med detta gavs ett tydligt politiskt besked om att inga fler högskolor får bli universitet. Det nuvarande regelverket för lärosäten att ansöka om universitetsstatus togs bort.

Sverige har fjorton universitet och det är många i förhållande till landets nio miljoner invånare. Men det är viktigt att påpeka att begreppet universitet inte blir meningsfullt bara för att vi sätter stopp för fler. Om landets universitet var våra absolut bästa lärosäten, med bäst kvalitet, och den allra högsta

Fel! Okänt namn på

graden av forskning och utbildning, skulle kanske situationen vara annorlunda.

Högskolor fick i samband med den borgerliga regeringens proposition möjlighet att dels ansöka om att få egen examinationsrätt av forskare, dels höja sina forskningsanslag genom att prestera hög kvalitet. Möjligheterna för landets högskolor att öka sin kvalitet och prestation har i och med detta ökat. Men regeringen begår, enligt mig, ett misstag om man på förhand avslår en högskolas möjlighet att ansöka om universitetsstatus.

Även om regeringen gjort klart att det inte är aktuellt med nya universitet är det fortfarande riksdag och regering som föreslår och beslutar om huruvida nya universitet ska skapas. I Resursutredningen (SOU 2007:81) föreslog utredarna att framtida beslut om universitetsbedömning bör baseras endast på kvalitetsbedömning och att det bör vara Högskoleverkets uppgift att både pröva ansökningar och besluta om universitetsstatus.

Detta bör ses som ett resultat av processen för tidigare regeringars beslut. Det har endast varit politisk vilja som varit relevant, inte kompetens eller kvalitet. Universitet som Växjö, Örebro och Mittuniversitetet var beslut där dåvarande s-regeringen gick emot Högskoleverkets rekommendation. Dåvarande s-regeringen hade redan bestämt sig för att utöka antalet platser i forskarutbildningen och valde sedan att göra det genom att skapa fler universitet. Högskoleverkets kvalitetsbedömning fungerade endast som ett svepskäl, och var inte vägledande för vilka ansökningar som beviljats.

Min uppfattning är att det är positivt att en högskola kämpar för att uppfylla kraven eller kriterierna för att få universitetsstatus. Det är en väldigt motsägelsefull signal att inte uppmuntra till ökade kvalitetsnivåer inom svenska lärosäten. Södertörns högskola kan idag garantera en lika fullgod forskarutbildning som befintliga universitet.

Stockholmsregionen har dessutom utrymme och behov av två universitet. Högskolor erbjuder ofta nya utbildningar och forskningsområden som vuxit fram ur lokala och regionala frågeställningar. En universitetsstatus ger dessutom en ökad trovärdighet för lärosätet som är av stor vikt för området. Södertörns åtta kommuner, Huddinge, Haninge, Nynäshamn, Södertälje, Tyresö, Botkyrka, Salem och Nykvarn, är över blockgränserna överens om att Södertörns högskola ska få bli universitet.

Universitetsstatus bör bara få innehas av Sveriges allra bästa lärosäten. Jag är av åsikten att Södertörns högskola idag håller en högre undervisningskvalitet än flera av landets 14 universitet. Antalet universitet bör inte vara hugget i sten och en högskola som håller högre kvalitet än ett befintligt universitet bör inte undantas universitetsstatus bara för att andra dåvarande högskolor fick sin status på svaga meriter. Vidare bör det övervägas om inte befintliga universitet som inte förmår hålla förväntad standard bör fråntas sin universitetsstatus.

Våra universitet behöver ha en hög standard för att ha trovärdighet. Därför vill jag att regeringen ser över landets samtliga lärosäten med universitetsstatus för att överväga varje universitets kompetens, kapacitet och kvalitet.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 29 september 2011

Marietta de Pourbaix-Lundin (M)